

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/43/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

183/2019. (VI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. január 2-án előterjesztett **panaszát** a 2019. június-13-án – Dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

átteszi

Az intézkedést foganatosító szerv – N. Rendőrkapitányságra – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogsérelme nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2019. január 29-én, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványának kitöltésével terjesztett elő panaszt vele szemben 2018. november 25-én 11 óra 20 perctől, *M. Rendőrkapitányság* által foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés miatt. A panaszos előadása szerint A. keresztnévű rendőr kérdésére sem vezetéknevét, sem jelvényszámát nem adta meg, arra való hivatkozással, hogy majd beidézik a panaszost a kapitányságra, akkor ott megtudja. A panaszos, és a rendőr között továbbá nézeteltérés alakult ki azzal kapcsolatban, hogy a panaszos megsértett-e a kihelyezett tiltótáblát, azzal hogy a panaszos a tábla előtt állt meg gépkocsijával. A panaszos megítélése szerint ő nem követett el szabálysértést, azonban a rendőr hatalmával élt vissza az intézkedés során.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. És ahhoz is hozzájárul, hogy a panaszt a Testület az intézkedést

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

foganatosító rendőri szervhez áttegye, amennyiben alapjogsértést nem, vagy csak csekély mértékűt állapít meg.

2) A panaszos – a Testület felhívásának eleget téve – 2019. február 8-án előterjesztett elektronikus beadványában aláírásával megerősítette panaszát, amelyben beszámolt arról, hogy 2018. december 1-től 2019. január 20-ig külföldön tartózkodott. A Testülethez fordulás lehetőségéről és így a jogsértés tényéről 2019. január 24-én szerzett tudomást a * Rendőrkapitányság szabálysértési előadójától, aki a M. Rendőrkapitányságot nem tartotta alkalmasnak az ügy vizsgálatára az esetleges szakmai összefonódások miatt, amelyet a feljelentéshez mellékelte fotók is alátámasztottak.

a) A panaszos beadványához mellékelte a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt, amely szerint a panaszossal szemben 2019. február 3-án ötezer forint helyszíni bírságot szabtak ki közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: a KRESZ) 26. § (1) bekezdése és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról, és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabálysértési törvény) 224. §-a alapján, mivel a panaszos a megengedett sebesség korlátozást túllépve 59 km/h-val közlekedett, ezért intézkedés alá vonták N. városban K. út * számnál. A panaszos aláírásával igazolta, hogy a bírság megfizetését vállalja.

b) A panaszos csatolta a Központi Nyomozó Főügyészségnek címzett levelét, amelyben sérelmezte, hogy a február 3-i intézkedés során szabálysértéssel kapcsolatban átadott irat tartalmát nem ismertette vele a rendőr, aki láthatósági jelvényt és azonosító számot nem viselt és jelvényét sem mutatta fel az intézkedés során. A rendőr végül azt közölte a panaszossal, hogy 58 km/h sebességgel közlekedett, amelynek következménye helyszíni bírság vagy feljelentés. A panaszos szerette volna visszanézni az állítólagos szabálysértését rögzítő felvételt, amelyre a rendőr azt közölte, hogy nincs rá joga. A panaszos végül aláírta a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt, amelyet úgy kellett aláírni, hogy a rendőr azt nem adta át neki és így nem is olvashatta el a nyomtatványon szereplő tájékoztatást. A panaszos kifogásolta, hogy a nyomtatvány olvashatatlanul lett kitöltve.

A panaszos arról is beszámolt, hogy a február 3-i intézkedést foganatosító rendőr 2019. február 7-én ismét intézkedés alá vonta 17 óra 15 perc és 17 óra 45 perc között. Ennek előzményeként a panaszos előadta, hogy be szeretett volna parkolni egy étterem udvarára, de egy fehér terepjáró elállta az utat a kapubejáratnál. Az étteremben nem tudták kié az autó. Mire a panaszos visszatért a kapubejáráshoz két láthatósági mellényt és azonosító számot nem viselő rendőr intézkedett a terepjárót vezető hölgygel szemben, mivel gépkocsijával elállta az udvarra vezető utat. Ezt követően a rendőrök a panaszossal is közölték, hogy szabálysértést követett el. Amikor a panaszos épp kezében tartotta a telefonját, vele szemben korábban intézkedő rendőr flegmán, és vigyorogva közölte, hogy nem járul hozzá a hangfelvétel készítéséhez. A rendőr a panaszos kérése ellenére ismét nem mutatkozott be, hanem közölte a panaszossal, hogy maradjon a rendőrautónál, amíg a másik intézkedést befejezik. A panaszos megjegyezte, hogy a rendőrautó szélvédőjén, mindkét ablaktörlő lapát alatt 1-1 várakozni tilos papír volt elhelyezve. A panaszos állítása szerint a másik M. keresztnévű rendőr sem volt hajlandó közölni a nevét, akinek jelvényét pontosan nem látta a fényviszonyok miatt. Ugyanezen rendőr közölte a panaszossal, hogy adja át személyi okmányait, amelyre a panaszos elmondta, hogy azok a gépkocsijában hagyott pénztárcájában vannak. Mikor a panaszos elindult okmányaiért, a rendőr ráförmedt, hogy hova megy, mert mindjárt előállítja és beviszi a rendőrségre. Végül a panaszos átadta az iratait, eközben a terepjárót vezető hölgyet bírságolás után elengedték a helyszínről. A panaszos ismét kérte a rendőröket, hogy mutatkozzanak be, akik úgy reagáltak, hogy erre nem kötelesek csak az intézkedés végén. A panaszos továbbá hiába kérte őket, hogy vegyék fel a beszélgetést azzal a

telefonnal, amellyel az autóját fotózták, nem voltak hajlandók rá. A panaszos közölte, hogy akkor vigyék be a kapitányságra, amelyre nem voltak hajlandók, hanem M. keresztnévű rendőr közölte, hogy feljelentik a panaszoszt. Ezt a panaszos tudomásul vette. A feljelentésről szóló nyomtatványt a rendőrök csak „nagy nehezen” rakták a panaszos elé a rendőrautó motorháztetejére, hogy azt a panaszos el tudja olvasni. A panaszos kérése ellenére nem rögzítették a szabálysértés konkrétan mely házszám alatt történt. Eközben a panasossal szemben korábban már intézkedő rendőr körbe fotózta a panaszos autóját, aki ekkor már viselte a láthatósági mellényt és azonosító számot „a sötét leple alatt”. A másik rendőr eközben a panaszosnak átadta nyomtatványt, majd megfordította és közölte, hogy meg sem kérdezi a panaszoszt a személyi körülményeiről, mert a panaszos úgysem írja alá a papírt és visszaadta neki a személyi okmányát. A panaszos elmondása szerint az irat aláírását nem tagadta meg, csak szeretne tudni, hogy mi áll benne. Majd a rendőr fogta magát vigyorogva és beszállt a társa mellé és elhajtottak.

II.

A)

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A M. Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) F. r. törzsőrmester (panaszbeadványban említett A. keresztnévű rendőr) 2018. november 25-én, aznap 11 óra 20 perckor történt szabálysértés elkövetése miatt feljelentést tett a panaszos ellen, a KRESZ 15. §. (1.) **bekezdés a) pontjára** (megállni, valamint várakozni tilos **szabálysértés elkövetése**), **továbbá a KRESZ 40. § (5.) bekezdés b) pontjára hivatkozással** („Tilos megállni” ahol a jármű és az úttesten lévő záróvonal között legalább három méter széles hely nem marad **szabálysértés elkövetése**), **az alábbi tényállás alapján.**

A rendőr a fenti napon és időben vonta intézkedés alá a panaszoszt, aki V. városban az L. útra ráhajtó gyorsítósávon várakozás céljából az úttest közepén parkolt, várakozott mely útszakaszon a megállást a megállni és várakozni tilos jelzőtábla is tiltja. A panaszos műszaki hibára nem hivatkozott, és az intézkedést követően a helyszínt gépkocsijával el is hagyta. A panaszos a helyszínen a szabálysértés tényét nem ismerte el.

2) A feljelentés mellékletét képezi 6 db helyszínen készített fényképfelvétel, amely az abban foglalt tényállást alátámasztja.

3) F. r. törzsőrmester 2019. február 26-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

F. r. törzsőrmester 2018. november 25-én 7 órától 19 óráig látott el szolgálatot V. város területén, amely során 11 óra 20 perckor a gépkocsizó járőrszolgálat teljesítésekor L. úton szabálysértés észlelését követően a Rendőrségről szóló 1994. XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 20 §-a alapján intézkedést kezdeményezett a panasossal szemben. A panaszos a gépkocsijával a „Megállni tilos” jelzőtábla hatálya alatt parkolt oly módon, hogy a járművével a L. útra való ráhajtó, gyorsítósávon teljes szélességében elfoglalta, amely következtében a jármű és a záróvonal közt 3 méter széles hely nem maradt. Eközben a panaszos járműve mellett ismerőseivel beszélgetett.

F. r. törzsőrmester a panasossal közölte a szabálysértés tényét, amelyet ő a helyszínen nem ismert el. Ezt követően a rendőr tájékoztatta őt, hogy amennyiben az általa elkövetett szabálysértés tényét a helyszínen nem ismeri el, abban az esetben a helyszínről és gépkocsijáról fényképfelvételeket fog készíteni és szabálysértési feljelentést fog tenni.

A rendőr a helyszínen a panaszos és gépjárműve adatait, valamint az elkövetett szabálysértéseket

rögzítette, majd nyilatkoztatta a panaszost családi körülményeiről, foglalkozásáról és havi keresetéről, amelyek későbbiekben az esetleges bírság kiszabása során figyelembe vételre kerülnek.

Az intézkedés során a panaszos beszámolt arról, hogy az elmúlt időben részére több bírságot szabtak ki, szerinte jogosulatlanul, melyek közt ezt is annak értékeli, mert elmondása szerint az útszakaszon elhelyezett „Megállni tilos” jelzőtábla nem rá vonatkozik, ezért a szabálysértés tényét nem ismeri el. Továbbá elmondta, hogy a gyorsításáv használaton kívül van, ezért azon autós forgalom nincs, amelyet akadályozna.

F. r. törzsőrmester a szolgálat végén a Robotzsaru rendszeren keresztül szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen.

A rendőr felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben legközelebb parkolási, várakozási szándékkal szeretne szabályosan várakozni, használja az intézkedés helyszínétől 100-200 méterre található bevásárlóközpont ingyenes parkolóját.

Az intézkedés során a rendszeresített és egységes bevetési ruházatott viselt F. r. törzsőrmester és a járőrtársa is, amelyen a szolgálati láthatósági mellény volt. A mellényen volt elhelyezve a tépőzáras név és az azonosító jelvény a jól olvasható jelvéyszámmal, továbbá fejükön szolgálati pilótasapka volt.

A panaszos rögzítette F. r. törzsőrmester a nevét és jelvéyszámát.

Az intézkedés befejezését követően a panaszost tájékoztatták a panasztételi lehetőségekről, amelyet rendőri intézkedést követő harminc napon belül a M. Rendőrkapitányság vezetőjéhez vagy a Testülethez terjeszthet elő.

4) M. Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére az alábbi tájékoztatást adta a panaszüggyel kapcsolatban.

2018. november 25-én 11 óra 20 perckor V. városban, L. úton F. r. törzsőrmester és R. r. őrmester rendőri intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben, aki a KRESZ 15. § (1) bekezdés a) pontjába és a 40. § (5) bekezdés b) pontjába ütköző és a Szabálysértési törvény 224. §. alapján minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követett el az általa használt gépkocsival.

A panaszossal szemben történt rendőri intézkedés megkezdésekor a rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatták a panaszost az intézkedés tényéről és céljáról, valamint közölték nevüket, azonosító számukat, amit az intézkedés végén nevezett írásban is rögzített. F. r. törzsőrmester járőrvezető és R. r. őrmester járőrtárs a rendszeresített bevetési egyenruhában teljesítette szolgálatát.

A bevetési egyenruhán viselték a láthatósági átvetőt, amin elhelyezésre került az öltözködési szabályzatban foglaltaknak megfelelően a himzett azonosító, jelvény, névkitűző, valamint viselték az egyenruhához tartozó rendszeresített sapkát is. A szabálysértés helyszínén készült fényképfelvételen jól látható R. r. őrmester ruházata, megjelenése, ami az előírt rendelkezéseknek megfelel.

F. r. törzsőrmester az intézkedés befejezését követően az Rtv. 92. §- 93/B. §- ban foglaltakra tekintettel tájékoztatta a panaszost, hogy ha megítélése szerint az intézkedése alapvető jogát sértette, 30 napon belül a M. Rendőrkapitányság vezetőjéhez, vagy 20 napon belül a Testülethez fordulhat panasszal. A tájékoztatása arra is kiterjedt, hogy a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat. A panasz alapján lefolytatott eljárások tárgyi költségmentesek.

Az intézkedésben résztvevő R. r. őrmester járőrtárs jelenleg iskolában tartózkodik így jelentést az ügyel kapcsolatban készíteni nem tudott.

A parancsnoki állásfoglalás a rendőri intézkedéssel kapcsolatban az, hogy az intézkedésben résztvevő rendőrök a hatályos normák betartásával jog- és szakszerűen intézkedtek a panaszossal szemben, így a panaszt alaptalannak tartjuk.

A rendőrség megjegyezte, hogy a panaszos rendőri intézkedést követően 20 napon túl nyújtotta be a Testülethez a panaszát, mivel az 2019. január 29-én érkezett a Testülethez az intézkedés pedig 2018. november 25-én 11.20 órakor történt, tehát a panasz elkészt.

B)

A N. Rendőrkapitányság (a továbbiakban: N. Rendőrkapitányság) az alábbi tájékoztatással szolgált a panaszüggyel kapcsolatban.

1) H. r. főtörzsőrmester 2019. február 21-én kelt jelentésében az alábbiakat rögzítette.

H. r. főtörzsőrmester 2019. február 3-án 6 órától 2019. február 4-én 6 óráig Cs. r. főtörzsőrmesterrel látott el szolgálatot megkülönböztető fény és hangjelzéssel ellátott szolgálati gépkocsival. Szolgálatuk teljesítésére az eligazítás alkalmával az eligazító parancsok számukra balesetek esetén fogatosított rendőri intézkedéseket, szükség esetén helyszíni szemle végrehajtását határozta meg, baleset hiányában pedig leállítási sebességellenőrzést.

Mivel az említett szolgálatban közúti közlekedési baleset nem történt, ezért N. város K. út * szám előtt, leállítási sebességellenőrzést fogatosítottak a rendőrök, amelynek alkalmával körülbelül 20-25 fő sebesség túllépő járművezetővel szemben intézkedtek.

H. r. főtörzsőrmester a panaszos személyére nem emlékszik, hisz több személyt is intézkedés alá vontak, mindet sebesség túllépés miatt. A sebességellenőrző készüléket Cs. r. főtörzsőrmester kezelte, amely az útpadkán volt felállítva. Cs. r. főtörzsőrmester ugyanabban a rendszeresített technikai ruházatban volt, mint H. r. főtörzsőrmester, mindketten baleseti helyszínelő-vizsgálóként dolgoztak az alosztályon, de Cs. r. főtörzsőrmester nem használt láthatósági mellényt, mivel az a készülék kezeléséhez nem kell, gépkocsi leállítást az úttesten pedig H. r. főtörzsőrmester végezte. Mindketten szolgálati sapkában, szolgálati jelvénnel és név kitűzővel a ruházatukon teljesítettek szolgálatot. A leállítást sebességtúllépés esetén H. r. főtörzsőrmester hajtottam végre, mivel rajta volt láthatósági mellény. A készüléken beállított sebességlimit, 58 km/h-ra volt állítva, tehát aki 58 km/h vagy a fölötti sebességgel közlekedett megállásra került és a szükséges szankciót alkalmaztak a járművezetőkkel szemben. Amennyiben az említett időpontban a panaszos 58-69 km/h közötti sebességgel közlekedett, és a szabálysértést elismerte, vele szemben feltehetően 5-50 000 forint összegű helyszíni bírság került kiszabásra az arányosság követelményének megtartásával. Amennyiben nem ismerte el, vele szemben szabálysértési feljelentés tettek, 69 km/h-tól pedig közigazgatási bírság került kiszabásra. H. r. főtörzsőrmester a panaszolt intézkedésre az intézkedések száma miatt nem emlékszik, de arra biztosan, hogy az említett napon nem voltak intézkedés alá olyan állampolgárt, aki a szabálysértés tényét vitatta volna, tehát a sebességtúllépés tekintetében legjobb tudásunk szerint szakszerűen és jogszerűen jártak el.

A sebesség túllépő járműveket H. r. főtörzsőrmester állította le, és intézkedett a járművezetőkkel szemben, de volt olyan, hogy egymás után közvetlen érkezett egy másik sebesség túllépő, akkor azt is megállította, Cs. r. főtörzsőrmester a mérést addig szüneteltette és ő intézkedett a szabálysértés elkövetőjével.

H. r. főtörzsőrmester az intézkedések megkezdése során a jármű vezetőjének tisztelgett, a napszaknak és nemének megfelelően köszönt, és közölte velük nevemét és jelvéyszámát, az intézkedés tényét és okát, hogy sebességellenőrzés során túl gyorsan hajtottak, és az alkalmazott

készülék sebességtúllépést jelzett náluk. Ezt mindenki megértette, a szabálysértést elismerte, a felajánlott helyszíni bírság összegét elfogadta, nem vitatta a sebességmérő eszköz által mért eredményt, annak visszatekintését senki nem kérte. A helyszíni bírság kiszabása során a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás minden esetben H. r. főörzsőrmester megadta, majd aláírásra átadta a helyszínbírság tömböt a szabálysértőnek, külön felhívva a figyelmüket az aláírás előtti átolvasásra, valamint arra, hogy az általa elmondottak a náluk maradó példány hátulján is fel vannak tüntetve, ha akarja, ezt is olvassa el aláírás előtt.

H. r. főörzsőrmester az intézkedések végén udvariasan köszönt el mindenkitől, de előtte felhívta a figyelmüket, hogy az intézkedés miatt panasszal élhetnek szolgálati eljárónál, illetve választásuk alapján a Testülethez is fordulhatnak az intézkedést követően 30 napon belül.

Ezt mindenki megértette, de senki sem jelezte, hogy panasszal akar élni, hiszen a szabálysértést hitelesített technikai eszköz rögzítette. H. r. főörzsőrmester társával halló,- illetve látótávolságban voltak egymástól, minden intézkedésnél figyeltek egymásra. Ha bármi nemű probléma, panasz, vita felmerült volna, arról lett volna tudomásuk késedelem nélkül.

Ha két jármű volt megállítva, akkor is figyeltek egymásra, hiszen gyakorlatilag egymástól 4-5 méterre intézkedtek.

Cs. r. főörzsőrmester a rendszeresített technikai ruhában volt, sapkában és az előírt ékítményekkel felszerelve (jelvény, névkitűző, karjelvény). H. r. főörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy társa is minden esetben az előírásoknak megfelelően hajtotta végre az intézkedést, tehát tisztelget, köszönt, bemutatkozott, közölte jelvéyszámát, az intézkedés tényét és okát, majd a szabálysértés elismerése esetén helyszíni bírságot alkalmazott. A bírságra vonatkozó előírt tájékoztatást aláíratás előtt ismertette, olyan biztosan nem volt, aki vitatta volna sebességtúllépést, vagy a felvételt vissza akarta volna nézni. Cs. r. főörzsőrmester a helyszíni bírság kiszabása során a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást minden esetben megadta, majd aláírásra átadta a helyszínbírságról szóló tömböt a szabálysértőnek, külön felhívva a figyelmüket az aláírás előtti átolvasásra, valamint arra, hogy az általa elmondottak a náluk maradó példány hátulján is fel vannak tüntetve, ha akarja ezt is olvassa el aláírás előtt.

Cs. r. főörzsőrmester minden esetben megadta az intézkedés alá vontaknak a panaszjogra történő tájékoztatást, amely szerint 30 napon belül panasszal fordulhatnak közvetlenül a rendőrséghez, vagy a Testülethez.

2019. február 7-én 6 órától 2019. február 8.-án 6 óráig H. r. főörzsőrmester szintén Cs. r. főörzsőrmesterrel látott el szolgálatot a megkülönböztető fény és hangjelzéssel ellátott szolgálati gépkocsival. Szolgálatuk teljesítésére az eligazítás alkalmával az eligazító parancsnok számukra szintén a balesetek esetén fogatosított rendőri intézkedéseket, szükség esetén helyszíni szemle végrehajtását határozta meg, baleset hiányában pedig leállítási sebességellenőrzést.

A rendőrök szolgálatunk teljesítése során késő délutáni óráig körülbelül 16 óráig szintén leállítási sebességellenőrzést hajtottak végre a fent leírt módon és felállásban. Cs. r. főörzsőrmester kezelte a sebességellenőrző készüléket, H. r. főörzsőrmester pedig leállította a gépkocsikat. Sebességellenőrzést követően H. r. főörzsőrmestert a szolgálatparancsnok arra utasította, hogy menjen N. város Sz. téren lévő pizzériához, mert ott szabálytalanul, a járdán várakozó személygépkocsik tartózkodnak, melyről állampolgári bejelentés érkezett. Mielőtt a rendőrök elindultak volna a helyszínre, Cs. r. főörzsőrmester a technikai ruházatáról a jelvényét a láthatósági mellényre helyezte el, mivel már szürkület volt, és ha intézkedést kezdeményeznek, akkor azt felveszi a kocsiból kiszállva.

A rendőrök a helyszínen 17 óra 00 perckor jelentek meg, ahol megállapították, hogy a bejelentés valós. A Sz. tér * szám előtt a járdán szabálytalanul várakozott/parkolt kettő darab személygépkocsi, amelyek körül senki nem tartózkodott. A rendőrök úgy határoztak, hogy H. r. főörzsőrmester lefényképezi a járművek helyzetét, addig Cs. r. főörzsőrmester kitölti a menetlevelet a szolgálati gépkocsiban. Nem sokkal később azonban megjelent a panaszos, aki megkérdezte H. r. főörzsőrmestertől, hogy miért fényképezi a Peugeot típusú járművét, mert ő

azzal szabálysértést nem követett el, mivel azzal csak ott várakozott. A rendőrök a panaszost intézkedést alá vonták tisztelgés, a napszaknak és nemének megfelelő köszönést követően. H. r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal a nevét és a jelvéyszámát, az intézkedés tényét és okát, hogy szabálytalan helyen várakozik a járművével.

A panaszos ezt hallva annyira passzív, ellenségeskedő és kötekedő magatartást kezdett el tanúsítani, hogy a személyi igazolványát is csak azután adta át igazoltatás céljából, miután H. r. főtörzsőrmester felszólította, hogy amennyiben nem tesz eleget ennek a felszólításának, akkor előállítja a N. Rendőrkapitányságra személyazonosságának megállapítása céljából.

Cs. r. főtörzsőrmester eközben a szolgálati gépkocsiból kiszállt, hogy az intézkedést biztosítsa. Mind a két rendőr baleseti helyszínelői ruházatban volt, és mindketten viseltek sapkát. H. r. főtörzsőrmester viselte a korábbi leállítások miatt még a láthatósági mellényt is, amelyen el volt helyezve szolgálati jelvénye és a hímzett tépő zárás név kitűző is.

Cs. r. főtörzsőrmesteren ekkor a szolgálati láthatósági mellény nem volt rajta, mert az intézkedés alá vont állampolgár viselkedése miatt késedelem nélkül az intézkedés biztosítására, esetleges személyes szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtására társához kellett sietnie.

Mikor a panaszos átadta végül személyes iratait, H. r. főtörzsőrmester folytatta a vele szemben megkezdett intézkedést, az előállítás így oka fogyottá vált, és attól a rendőrök elálltak.

A panaszos H. r. főtörzsőrmester kérdésére elmondta, hogy a járművet kizárólag ő vezette, és azzal ő állt oda. H. r. főtörzsőrmester közölte vele, hogy azzal, hogy a személygépkocsival az említett helyszínen megállt és várakozott, szabálysértést követett el, mert – közúti jelzőtábla, valamint útburkolati jel – a járdán való megállást, és ezáltal az ott várakozást nem engedélyezte.

H. r. főtörzsőrmester tájékoztatta továbbá a panaszost, hogy fényképfelvételen rögzítette a gépkocsi helyzetét, de amennyiben a szabálysértés tényét elismeri, vele szemben a helyszínen helyszíni bírság kiszabását fogja alkalmazni. Ezt követően a panaszos közölte, hogy elismeri, hogy a járdán megállt és ott várakozott, de azzal nem ért egyet, hogy ez szabálysértésnek minősül, ezért feltette a rendőrnek a kérdést, hogy milyen jogszabály rögzíti ezt a tilalmat. Erre H. r. főtörzsőrmester tájékoztatta őt, hogy az adott helyszínen a megállás a KRESZ 40. § (8) bekezdése tiltja, amely közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés törvényi tényállását meríti ki.

A tájékoztatást követően a panaszos látszólag jogkövető magatartást tanúsított, ezért Cs. r. főtörzsőrmester visszament a szolgálati gépkocsihoz és felvette a láthatósági mellényt, mivel már nyugodtak voltak az intézkedés körülményei. Ezt követően Cs. r. főtörzsőrmester az intézkedést láthatósági mellényben, amelyen jelvény, névkitűző, és rendfokozat el volt helyezve.

A szabálysértésre vonatkozó tájékoztatást a panaszos tudomásul vette, azonban a kapott tájékoztatást valótlannak, megalapozatlannak ítélte meg, és közölte H. r. főtörzsőrmesterrel, hogy a cselekményét igen, de a szabálysértés tényét nem ismeri el, valamint semmit nem hajlandó aláírni. A szabálysértés tényét oly annyira vitatta, hogy közölte H. r. főtörzsőrmesterrel, hogy jogi lépéseket fog tenni ellenük és panaszt fog benyújtani, feljelenti a rendőröket, akik ezt meg fogják bántani.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy mivel a fix 10 000 forint helyszíni bírságot nem fogadta el, így ellene szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni, amely azt vonja maga után, hogy a fix bírság duplája kerül kiszabásra.

A panaszos a helyszínen a rendszeresített nyilatkozatot nem írta alá, a szabálysértés tényének jogosságát továbbra is vitatta, azt nem ismerte el, és személyi körülményeire vonatkozólag sem nyilatkozott.

H. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a panaszos az intézkedés megkezdésekor egy telefont tartott a kezében, feltételezhetően hang- és képfelvételeket készített, viszont ezt letagadta. A panaszos viselkedése arrogáns, utasítató volt az intézkedés egész ideje alatt. A feljelentéshez szükséges rendszeresített nyilatkozatot ki akarta venni H. r. főtörzsőrmester kezéből, viszont azt a rendőr nem adta oda részére, hanem felolvasta. Eközben a panaszos folyamatosan közbeszólt, kötekedett, majd a nyilatkozatot nem volt hajlandó aláírni, valamint a személyes körülményeire

sem volt hajlandó nyilatkozni. A nevét és a jelvéyszámát többször is elmondatta a rendőrrel, amit le is írt, aztán azt állította, hogy H. r. főtörzsőrmester nem hajlandó megmondani, amelyet rögzíteni fog a feljelentésében.

A kitöltött nyilatkozatot, valamint a helyszínen készített fényképfelvételeket a H. r. főtörzsőrmester csatolta a feljelentéséhez, mivel a panaszossal szemben, a fenyegetések ellenére a szabálysértési feljelentést megtette.

H. r. főtörzsőrmester a panaszost, valamint a járművét a KIR rendszerben ellenőrizte, aki körözés- illetve eltiltás hatálya alatt nem állt.

A helyszínen időközben megjelenő másik szabálytalanul várakozó járművezetővel szemben, miután már normalizálódott a panaszos viselkedése, Cs. r. főtörzsőrmester intézkedést kezdeményezett, aki a helyszínen elismerte a szabálysértés tényét, ezért vele szemben helyszíni bírságot alkalmazott a rendőr a jogszabályban szereplő fix 10 000 forint összegben, melyet a járművezető elfogadott és saját kezűleg aláírt.

H. r. főtörzsőrmester az intézkedések végén elkészönt a panaszostól és tájékoztatta, hogy az intézkedés miatt panasszal fordulhat a szolgálati előjáróhoz, illetve választása alapján a Testülethez is az intézkedést követően 30 napon belül. A panaszos kijelentette, hogy panasszal fog élni minden ellen, mindenhol.

A két intézkedés befejezését követően a rendőrök elhagyták a helyszínt, majd a N. Rendőrkapitányság épületében a szükséges dokumentációt elkészítették.

H. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a panaszos egyértelműen provokálni próbálta őket, a rendőri mivoltunkat becsmérelte, valamint az ellenük tett panaszával egyértelműen a felelősség alól való kibúvást akarja elérni. Ezért is közölte a rendőrökkel, hogy meg fogják bántani, hogy intézkedni mertek ellene.

2) Cs. r. főtörzsőrmester 2019. február 20-án a fentiekkel azonos tartalmú jelentést tett.

3) 2019. február 3-án foganatosított sebesség ellenőrzésekkor használt településnapló 100. lapszáma szerint a panaszost aznap 11 órakor vonták intézkedés alá, mivel a megengedett sebességet túllépve 59 km/h-val közlekedett, ezért vele szemben 5000 forint helyszíni bírságot alkalmaztak.

4) Intézkedés leírása elnevezésű írat szerint 2019. február 3-án 11 óra 6 perckor vonták intézkedés alá a panaszost, akivel szemben alkalmazott alkohol szonda negatív eredményt mutatott. A panaszossal szemben helyszíni bírságot alkalmaztak és a rendőrök az intézkedésről igazoltató lapot készítettek.

5) H. r. főtörzsőrmester 2019. február 7-án szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen a KRESZ 40. § (8) bekezdésébe ütköző szabálysértés elkövetése miatt, a jelentésében leírt tényállás alapján.

6) 2019. február 7-én foganatosított intézkedés során készített 9 db rendőrségi fényképfelvétel is megküldésre került a Testület részére. A felvételeken jól látszik, hogy a panaszos és egy másik személygépkocsi közvetlenül a vendéglátó egység bejárata elé parkolt, a gépkocsi bejáró szabadon hagyásával. Néhány felvételen egy láthatósági mellényt, egyenruhát és pilóta sapkát viselő rendőr látható.

7) A N. Rendőrkapitányság vezetője a panaszüggyel kapcsolatban még az alábbi releváns információkat rögzítette.

Cs. r. főtörzsőrmester és H. r. főtörzsőrmester mindkét intézkedésnél ugyanabban a rendszeresített bűnügyi technikai, helyszínelői ruházatban volt, mivel mindketten baleseti helyszínelő-vizsgálóként dolgoznak a N. Rendőrkapitányságon. Öltözetük megfelel az

Öltözködési Szabályzatról szóló 43/2018. (VIII. 7.) ORFK utasítás 4. számú mellékletében meghatározott öltözetnek.

A panaszos a február 7-i intézkedés alkalmával passzív, ellenségeskedő és kötekedő magatartást tanúsított, a személyi igazolványát is csak többszöri felszólításra adta át, ezért ezt hallva Cs. r. főtörzsőrmester a szolgálati gépkocsiból haladéktalanul kiszállva társa intézkedését biztosítani indult, amely során a láthatósági átvető felvételére már nem maradt ideje a késedelem veszélyére tekintettel, így a szolgálati jelvénye a láthatósági átvetőn maradt a szolgálati gépkocsiban.

Cs. r. főtörzsőrmester öltözetén egyébként a szolgálati jelvényen kívül a többi ékítmény el volt helyezve.

A panaszossal szemben mindkét esetben 2019. február 3-án, és február 7-én a szolgálatban lévő egyenruhás rendőrök az Rtv. 13. § (1) bekezdés, a 29. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés valamint rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: a Szolgálati Szabályzat) 9. § (1) bekezdése alapján közlekedési szabálysértés miatt intézkedtek, igazoltattak, helyszíni bírságot szabtak ki, illetve szabálysértési feljelentést alkalmaztak.

A panasz megvizsgálása során beszerzett adatok, a panaszban leírtak, a rendőri jelentések, az intézkedő rendőrök szóbeli meghallgatása során a rendőri hangnemmel és bánásmóddal kapcsolatban nem állapítható meg szabály vagy normaellenesség. A panaszos azon állítása, hogy az intézkedő rendőrök közül egyikük „ráförmedt”, nem volt megállapítható, igazolható.

A február 3-án foganatosított intézkedés során tájékoztatást követően a panaszos részére aláírásra, a szabálysértés elismerésére átadásra került a helyszínbírság tömb, amely során külön fel lett hívva a figyelme arra, hogy aláírás előtt olvassa el a nyomtatvány hátlapján szereplő tájékoztatót, amely aláírás után a nála maradó példányon is szerepel. A nyomtatvány azon része, ahol a szabálysértő aláírásával elismeri a szabálysértés elkövetését, nyomdatechnikailag úgy van kialakítva, hogy az aláíró rész fölött vastag betűvel szerepel, hogy „A bírság megfizetését vállalom.” Afölött pedig „A túloldali tájékoztatót elolvastam és megértve elismerem a fenti cselekmény elkövetését és azt, hogy ezzel szabálysértést valósítottam meg.” szövegrész.

A 2019. február 07-én történt rendőri intézkedésnél a panaszos nem ismerte el a szabálysértést, a szabálytalan parkolást. Szabálysértési feljelentés esetén az intézkedő rendőrök egy rendszeresített igazoltató lapot töltenek ki, amely a szabálysértő személyes adatait, a szabálysértés elkövetésére vonatkozó adatokat tartalmazza, valamint a szabálysértés elismerését, illetőleg a szabálysértő nyilatkozatát személyi körülményeiről (családi állapot, eltartott gyermekek száma, havi keresete stb.) amely nyilatkozat nem kötelező, a szabálysértési hatóság a büntetés kiszabásánál azt figyelembe veheti. A panaszos a szabálysértést nem ismerte el és személyi körülményeire vonatkozólag sem nyilatkozott, a helyszínen a rendszeresített nyilatkozatot nem írta alá. Szabálysértés elkövetésének el nem ismerése esetén a rendőr a Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján szabálysértési feljelentést tesz.

A fentiek alapján a február 7-i intézkedésnél nem készült olyan irat, jegyzőkönyv, nyomtatvány, szabálysértésre vonatkozó tájékoztató, amelyet a panaszosnak el kellett volna olvasnia, a rendőrségnek nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, hogy amennyiben a szabálysértés elkövetője cselekményét nem ismeri el, jegyzőkönyvet, írásbeli tájékoztatót kell készítenie, amelyet az intézkedés alá vontnak el kell olvasnia.

A kapitányságvezető álláspontja szerint az intézkedő rendőrök intézkedési kötelezettségüknek eleget téve, szabálysértés elkövetése miatt intézkedtek mindkét esetben a panaszossal szemben, intézkedés jog- és szakszerű volt, vétkes kötelezettségszegés nem állapítható meg, a panasz alaptalan.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a 2018. november 25-én fogatosított intézkedés tekintetében a panaszt határidőben terjesztették-e elő.

Az Rtv. 92. § (1) szerint „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított harminc napon belül lehet előterjeszteni (szubjektív határidő)”. A törvény 2019. január 1-jén hatályba lépő módosítása értelmében panasz előterjesztésének nincs helye a rendőri intézkedéstől számított egy éven túl (objektív határidő). Szükséges megemlíteni, hogy a januári törvénymódosítást megelőzően a panasz előterjesztésének szubjektív határideje 20 nap volt, amely a 2018. november 25-i intézkedés vonatkozásban releváns határidő – a hétvégét is figyelembe véve – 2018. december 17-én járt le. Ugyanakkor a panaszos ezen határidőt elmulasztva, csak 2019. január 29-én terjesztette elő panaszát.

A Testület Eljárási szabályzata 8. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „amennyiben a panaszos a fenti határidőt hibáján kívül mulasztotta el, a mulasztás következménye (a panaszbeadvány elutasítása) igazolással orvosolható (igazolási kérelem). Ezt a határidőt a rendőri intézkedéstől kell számítani. Ha azonban a rendőri intézkedés csak később jutott a panaszosnak vagy képviselőjének a tudomására, vagy az előterjesztés akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A mulasztástól számított három hónap eltelte után igazolási kérelmet előterjeszteni nem lehet. Az igazolási kérelmet a beadvánnyal egyidejűleg kell előterjeszteni, de a Testületi Tag ekörben – amennyiben a beadvány alapján észleli, hogy az igazolási kérelem lehetősége fennáll – hiánypótlási felhívást bocsáthat ki a panaszos, illetve képviselője felé. Az igazolási kérelemnek az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya. Amennyiben a Testület az igazolási kérelemnek

helyt ad, a panaszos vagy képviselője által előterjesztett beadványt olyannak kell tekinteni, mintha azt az elmulasztott határidőn belül terjesztették volna elő”.

Az igazolási kérelem jogintézménye arra szolgál, hogy a mulasztás önhibán kívüliségét orvosolja. Igazolási kérelmet az terjeszthet elő, aki rajta kívül álló, elháríthatatlan ok miatt nem tudta határidőben igényét érvényesíteni. A Testület késedelem kimentéseként fogadja el azt is, amikor bizonyíthatóan a törvényi előírásokat figyelmen kívül hagyva, az intézkedő rendőrök nem adnak tájékoztatást a panaszjog gyakorlásáról.

A Testület Eljárási Szabályzata alapján főszabály szerint az igazolási kérelem előterjesztésének határidejét az intézkedéstől kell számítani. Azonban ha a rendőri intézkedés csak később jutott a panaszosnak vagy képviselőjének a tudomására, vagy az előterjesztés akadályá csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A panaszos 2019. február 8-án előterjesztett panaszában azzal érvelt, hogy ugyan panaszolt intézkedésekre 2018. novemberében került sor, a jogsérelem számára 2019. januárban vált ismertté. Jelen esetben megállapítható volt a tudomásszerzés és így a jogsérelem felismerésének időpontja egybe esett a rendőri intézkedéssel, ugyanis a kérdés vizsgálatánál az a döntő, hogy a panaszos az intézkedés és a számára sérelmes helyzetet mikor ismeri fel, amely jelen esetben azonos volt a rendőri intézkedés időpontjával (2018. novemberében). Meg kell jegyezni továbbá, hogy folyamatosan fennálló jogsértő helyzetet a rendőrség mulasztása eredményezhet, amely esetben a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő számítása azt követően kezdhető meg, hogy a rendőrség a mulasztásból adódó jogsértő helyzetet megszüntette, ugyanakkor jelen esetben rendőrség mulasztásáról nem beszélhetünk. A Testület rögzíti, hogy a tudomásszerzés időpontja (jellemzően) akkor lehet releváns, ha panaszosnak nem volt tudomása a rendőri intézkedésről, mivel nem volt jelen annál. [A Testület 158/2019. (V.9.) számú állásfoglalása]

A panaszos a késedelmének kimentéseként azt is előadta, hogy – a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő nagy részében – 2018. december 1-től 2019. január 20-ig külföldön tartózkodott, illetve Testülethez fordulás lehetőségéről 2019. január 24-én szerzett tudomást * Rendőrkapitányság szabálysértési előadójtól. Tekintettel arra, hogy a panaszos külföldi tartózkodását konkrétan nem bizonyította, illetve M. Rendőrkapitányságról érkezett jelentések egyöntetűen arról számoltak be, hogy a panaszos megkapta a szükséges tájékoztatást a panasz előterjesztésével kapcsolatban, valamint a rendőrségi iratokban rögzített rendőri intézkedés alapjául szolgáló körülményeket a megküldött fényképfelvételek alátámasztották, a Testület a rendőrségi előadást vette alapul az események valós leírásaként, és abból indult ki, hogy a panaszos figyelmét megfelelő módon felhívták az intézkedéssel szembeni panasz lehetőségére.

Tekintettel a fentiekre a Testület megállapította, hogy a panaszos az Rtv. szerinti törvényi határidőt önhibájából elmulasztotta, és a 2018. november 25-i intézkedés vonatkozásában a panaszt elkészttség okán elutasította.

A Testület ugyanakkor érdemben vizsgálta a 2019. február 3-án és 7-én foganatosított intézkedés jogszerűségét.

2) A Testület azt is vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmekre terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát

sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos megítélése szerint ő nem követett el szabálysértést, azonban a rendőr hatalmával élt vissza az intézkedés során. A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem gyakorol felügyeletet a rendőrség szabálysértési hatóságként kifejtett tevékenysége felett és nem jogosult az intézkedő rendőrök büntetőjogi felelősségét megállapítani sem. A Testület külön rögzíti, hogy szabálysértési feljelentés tartalmi követelményeit, valamint az eljárás alá vont személy személyi körülményeire vonatkozó nyilatkoztatás és ezen nyilatkozat szankció alkalmazásakor történő figyelembe vételére a Szabálysértési törvény részletes szabályokat tartalmaz. Ezért hatáskör hiányában nem vizsgálta, azon panaszosi kifogást, miszerint a panaszost a február 7-i intézkedés során a személyi körülményeiről nem nyilatkoztatták, és hogy a rendőrök nem rögzítették, hogy a szabálysértés konkrétan mely házszám alatt történt. Ugyanakkor a Testület megjegyzi, hogy a szabálysértés feljelentésben szerepel az elkövetés helyszínül szolgált konkrét házszám.

Mindezekre tekintettel a Testület a panasz fenti része tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

A)

A Testület a panaszos a 2019. február 3-i intézkedéssel kapcsolatban előadott sérelmeit az alábbiakban vizsgálta meg.

- 1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A rendőri jelentések szerint H. r. főtörzsőrmester és Cs. r. Főtörzsőrmester a panaszban említett időben N. város K. út * szám előtt, leállítós sebességellenőrzést fogatosítottak, amelynek alkalmával körülbelül 20-25 fő sebesség túllépő járművezetővel szemben intézkedtek.

H. r. főtörzsőrmester a panaszos személyét nem tudta felidézni, hisz több személyt is intézkedés alá vontak, mindet sebesség túllépés miatt. A készüléken beállított sebességlimit, 58 km/h-ra volt állítva, tehát aki 58 km/h vagy a fölötti sebességgel közlekedett megállításra került és a szükséges szankciót alkalmazták a járművezetőkkel szemben. Amennyiben az említett időpontban a panaszos 58-69 km/h közötti sebességgel közlekedett, és a szabálysértést elismerte, vele szemben feltehetően 5-50 000 forint összegű helyszíni bírság került kiszabásra az arányosság követelményének megtartásával. Amennyiben nem ismerte el, vele szemben szabálysértési feljelentés tettek, 69 km/h-tól pedig közizagazgatási bírság került kiszabásra. H. r. főtörzsőrmester a panaszolt intézkedésre az intézkedések száma miatt nem emlékezett, de arra biztosan, hogy az említett napon nem vontak intézkedés alá olyan állampolgárt, aki a szabálysértés tényét vitatta volna, tehát a sebességtúllépés tekintetében legjobb tudásunk szerint szakszerűen és jogszerűen jártak el.

A helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány szerint a panaszost 5000 forint helyszíni bírságra büntették a KRESZ 26. § (1) bekezdése és a Szabálysértési törvény 224. §-a alapján, mivel a megengedett sebesség korlátozást túllépve 59 km/h-val közlekedett.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha szabálysértő magatartást észlel. Jelen esetben a rendőrségi iratok szerint a panaszossal szemben a rendőrök azért kezdeményeztek intézkedést, mivel a megengedett legnagyobb sebességet túllépve közlekedett, megsértve ezzel a KRESZ 26. § (1) bekezdésében foglaltakat, amelynek értelmében személygépkocsival lakott területen legfeljebb 50 km/h-vál lehet haladni. Ez alapján pedig felmerült a panaszossal szemben 224. §-ában szabályozott közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés [Aki KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.] elkövetésének gyanúja.

A Testület azonban utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

Mivel egyrészt a rendőrség 2019. február 3-án fogatosított sebességellenőrző tevékenységét a megküldött településnapló 100. lapszámával alátámasztotta, és másrészt a helyszíni bírságról kiállított nyomtatványt a panaszos aláírta, a Testület elfogadta, hogy az adott helyzetben szabálysértés gyanúja miatt intézkedtek a rendőrök.

A Testület megítélése szerint a közlekedési szabálysértés rendőrök általi észlelése mindenképpen olyan körülmény, amely a közrend és közbiztonság érdekében, az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Így a rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszos kifejezetten nem sérelmezte az igazoltatását, azonban a Testület azzal összefüggésben az alábbi megállapítást teszi.

Az igazoltatás Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület fentebb úgy foglalt állást, hogy felmerült a panaszossal szemben közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetésének gyanúja. A Testület megállapítása szerint szabálysértés gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogatosított igazoltatást megalapozza, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

A Testület megjegyzi, hogy a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. szabálysértés) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

A Testület ugyanakkor leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

2) A Testület a rendőrök szolgálati fellépés módjával kapcsolatban az alábbiakat rögzíti.

A panaszos elmondása szerint Cs. r. főtörzsőrmester láthatósági jelvényt és azonosító számot nem viselt és jelvényét sem mutatta fel az intézkedés során.

A rendőrségi jelentések tanúsága szerint Cs. r. főtörzsőrmester ugyanabban a rendszeresített technikai ruházatban volt, mint H. r. főtörzsőrmester, mindketten baleseti helyszínelő-vizsgálóként dolgoztak az alosztályon, de Cs. r. főtörzsőrmester nem használt láthatósági mellényt, mivel az a készülék kezeléséhez nem kell, gépkocsi leállítást az úttesten pedig H. r.

főtörzsőrmester végezte. Mindketten szolgálati sapkában, szolgálati jelvénnel és név kitűzővel a ruházatukon teljesítettek szolgálatot. A leállítást sebességtűllépés esetén H. r. főtörzsőrmester hajtotta végre, mivel rajta volt láthatósági mellény.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint Cs. r. főtörzsőrmester és H. r. főtörzsőrmester mindkét intézkedésnél ugyanabban a rendszeresített bűnügyi technikai, helyszínelői ruházatban volt, mivel mindketten baleseti helyszínelő-vizsgálóként dolgoznak a N. Rendőrkapitányságon. Öltözetük megfelel az Öltözködési Szabályzatról szóló 43/2018. (VIII. 7.) ORFK utasítás 4. számú mellékletében meghatározott öltözetnek.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése értelmében „az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja”.

A Testület a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és világítástechnikai felszereléséről szóló 14/2016. (V. 10.) BM rendelet alábbi rendelkezéseire hívja fel a figyelmet.

49. § (1) A szolgálati jelvényt a szolgálati, a gyakorló-, valamint a speciális ruházaton és a láthatósági átvetőn kell viselni. (2) A hivatásos állomány a szolgálati jelvényt - a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel - az egyenruházati felsőruházatok mellzsebében, bal oldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva, annak hiányában képzeletbeli helyére tűzve viseli. A szolgálati jelvényt a zsebtakaró alsó széle alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen.

50. § (1) A hímzett azonosító a szolgálati jelvény számát tartalmazó ruházati felszerelés, amely a gyakorlóöltözetet viselő állomány részére, valamint a szolgálati azonosító jelvény láthatóságát nem biztosító felszerelés viselése esetén biztosítja az egyenruhát viselő állomány azonosíthatóságát. (2) A hímzett azonosítót a) a 10M egységes rendészeti gyakorló zubbonyon jobb oldalt, a zseben, középen a húzózár fölött, b) a 10M egységes rendészeti gyakorló dzsekin jobb oldalt, a „szervezeti megnevezés” felirattal egyvonalban, középen, vagy c) a testvédőn jobb oldalt a mellvonal magasságában, középen kell viselni.

Tekintettel arra, hogy jogszabályi kötelezettsége a szolgálati igazolvány és azonosító jelvény felmutatására csak a polgári ruhában intézkedő rendőrnek van, és mivel a panaszbeadványból is következtethetően a rendőrök egyenruhát viseltek, nem mulasztottak a rendőrök, amennyiben azonosító jelvényüket nem mutatták fel. Mindezek alapján a Testület nem állapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A Testület úgy ítélte meg, hogy de minimis – azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó – szabály alapján alapjogsérelem megállapítása nem indokolt, amennyiben a közlekedésrendészeti intézkedést fogantató rendőrpáros egyik tagja láthatósági mellényt nem viselt, amelyre ráadásul megfelelő indokként szolgál a rendőrség azon előadása, hogy nem Cs. r. főtörzsőrmester hajtotta végre a leállításokat az út szélén.

Ugyanakkor a Testület csupán a felek ellentmondó előadására támaszkodva abban a kérdésében nem tudott állást foglalni, hogy viseltek-e szolgálati jelvényt a rendőrök, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos állítása szerint szeretne volna visszaneézni az állítólagos szabálysértését rögzítő felvételt, amelyre a rendőr azt közölte, hogy nincs rá joga. A panaszos végül aláírta a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt, amelyet úgy kellett aláírni, hogy a rendőr azt nem adta át neki és így nem is olvashatta el a nyomtatványon szereplő tájékoztatást. A panaszos kifogásolta, hogy a nyomtatvány olvashatatlanul lett kitöltve.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

Az intézkedő rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés alá vontakkal közölték az intézkedés megkezdésekor, hogy sebességellenőrzés során túl gyorsan hajtottak, és az alkalmazott készülék sebességtúllépést jelzett náluk. Ezt mindenki megértette, a szabálysértést elismerte, a felajánlott helyszíni bírság összegét elfogadta, nem vitatta a sebességmérő eszköz által mért eredményt, annak visszatekintését senki nem kérte. A helyszíni bírság kiszabása során a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás minden esetben H. r. főtörzsrőrmester megadta, majd aláírásra átadta a helyszínbírság tömböt a szabálysértőnek, külön felhívva a figyelmüket az aláírás előtti átolvasásra, valamint arra, hogy az általa elmondottak a náluk maradó példány hátulján is fel vannak tüntetve, ha akarja, ezt is olvassa el aláírás előtt.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány azon része, ahol a szabálysértő aláírásával elismeri a szabálysértés elkövetését, nyomdatechnikailag úgy van kialakítva, hogy az aláíró rész fölött vastag betűvel szerepel, hogy „A bírság megfizetését vállalom.” Afölött pedig „A túloldali tájékoztatót elolvastam és megértve elismerem a fenti cselekmény elkövetését és azt, hogy ezzel szabálysértést valósítottam meg.” szövegrész.

A Testület a felek ellentmondó előadása és egyéb bizonyítási eszköz hiányában, abban a kérdésben nem tudott megalapozott döntést hozni, hogy a panaszos kért-e a sebességmérő eszköz által mért eredmény visszatekintését, és ha igen, ennek a kérésnek a rendőrök eleget tettek-e, illetve biztosították-e a panaszosnak a nyomtatvány átolvasását. Ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány tanúsága szerint a panaszossal szemben 2019. február 3-án ötezer forint helyszíni bírságot szabtak ki a KRESZ 26. § (1) bekezdése és a Szabálysértési törvény 224. §-a alapján, mivel a panaszos a megengedett sebesség korlátozást túllépve 59 km/h-val közlekedett, ezért intézkedés alá vonták N. városban K. út * számnál. A panaszos aláírásával igazolta, hogy a bírság megfizetését vállalja.

A Testület a nyomtatvány kitöltésével kapcsolatban rögzíti, hogy bár „az elkövetett cselekmény leírása” és „az elkövetett szabálysértés megnevezése” részénél nem mindegyik szó olvasható, azonban annak lényegi része a fent ismertettek szerint elolvasható, ezért ebben a vonatkozásban a Testületen nem állapította meg alapjogsérelmet.

B)

A Testület a következőkben azt értékelte, hogy a 2019-én február 7-én fogatosított intézkedés megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy jogszerűen vonták-e intézkedés alá a panaszost.

A panaszos arról is beszámolt, hogy a február 3-i intézkedést fogatosító rendőr 2019. február 7-én ismét intézkedés alá vonta 17 óra 15 perc és 17 óra 45 perc között. Ennek előzményeként a

panaszos előadta, hogy be szeretett volna parkolni egy étterem udvarára, de egy fehér terepjáró elállta az utat a kapubejáratnál. Az étteremben nem tudták kié az autó. Mire a panaszos visszatért a kapubejáratához két láthatósági mellényt és azonosító számot nem viselő rendőr intézkedett a terepjárót vezető hölgygel szemben, mivel gépkocsijával elállta az udvarra vezető utat. Ezt követően a rendőrök a panaszossal is közölték, hogy szabálysértést követett el.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha szabálysértő magatartást észlel.

A rendőri jelentések szerint 2019. február 7-én H. és Cs. r. főörzsőrmester a szolgálatparancsnok utasítására jelent meg N. város Sz. téren lévő pizzériázónál, mert állampolgári bejelentés érkezett szabálytalanul, a járdán várakozó személygépkocsikról. A rendőrök a helyszínen 17 óra 00 perckor jelentek meg, ahol megállapították, hogy a bejelentés valós. A Sz. tér * szám előtt a járdán szabálytalanul várakozott/parkolt kettő darab személygépkocsi, amelyek körül senki nem tartózkodott. Nem sokkal később azonban megjelent a panaszos, aki megkérdezte H. r. főörzsőrmestertől, hogy miért fényképezi a Peugeot típusú járművét, mert ő azzal szabálysértést nem követett el, mivel azzal csak ott várakozott. A rendőrök azonban közölték vele, hogy megsértette a KRESZ 40. § (8) bekezdését ezzel megvalósítva a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés törvényi tényállását, majd intézkedés alá vonták őt.

A KRESZ 40. § (8) bekezdése szerint „a járdán - részben vagy teljes terjedelemben - csak akkor szabad megállni, ha a) azt jelzőtábla vagy útburkolati jel megengedi, b) a jármű a járda szélességének legfeljebb a felét foglalja el, c) a járdán a gyalogosok közlekedésére legalább 1,5 méter szabadon marad, és d) a jármű tengelyterhelése az 1000 kg-ot nem haladja meg.

A Testület ismételten utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja.

A Testület álláspontja szerint a bejelentés alapján felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos elkövette a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértését, amelyet a rendőrök által a helyszínen tapasztaltak megerősítettek. Ugyanis a Testület a fényképfelvételek és a Googlemaps alkalmazása segítségével megállapította, hogy a panaszos a KRESZ rendelkezését figyelmen kívül hagyva, egy térköves, sétálóutca jellegű járdaszakaszon parkolt le közvetlenül a vendéglátó egység előtt, több méterre az autópályától, amely mellett egy kerékpárút is található. **Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.**

b) Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján „a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”.

A Testület úgy ítélte meg az a) pontban leírt gondolatmenet alapján, hogy a bejelentés és a helyszínen tapasztaltak alapján panaszossal szemben felmerült a jogellenes cselekmény elkövetésének az a minimális szintű gyanúja, amely rendőri intézkedést tett szükségessé. Ezen gyanú meglelte pedig a panaszos igazoltatásának megalapozásához is elegendő volt a közrend, közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési és bűnüldözési célból. **Mindezek alapján a Testület megállapítása szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján jogszerűen került sor.**

2) Amikor a panaszos épp kezében tartotta a telefonját, vele szemben korábban intézkedő rendőr flegmán, és vigyorogva közölte, hogy nem járul hozzá a hangfelvétel készítéséhez. Mikor a panaszos elindult okmányaiért, a rendőr ráförmedt, hogy hova megy, mert mindjárt előállítja és beviszi a rendőrségre. A panaszos továbbá hiába kérte őket, hogy vegyék fel a beszélgetést azzal a telefonnal, amellyel az autóját fotózták, nem voltak hajlandó rá.

H. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a panaszos az intézkedés megkezdésekor egy telefont tartott a kezében, feltételezhetően hang- és képfelvételeket készített, viszont ezt letagadta.

A kapitányságvezető a panasz megvizsgálása során beszerzett adatok, a panaszban leírtak, a rendőri jelentések, az intézkedő rendőrök szóbeli meghallgatása során a rendőri hangnemmel és bánásmóddal kapcsolatban nem állapítható meg szabály vagy normaellenesség. A panaszos azon állítása, hogy az intézkedő rendőrök közül egyikük „ráförmedt”, nem volt megállapítható, igazolható.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt Rtv. 2. §-ára, amelynek értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek

kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület csupán a panaszosi és rendőri előadásokra támaszkodva nem tudta maradéktalanul a tényállást felderíteni, arra vonatkozóan, hogy a rendőrök meggátolták-e a panaszost felvételkészítésében, illetve a Testület a rendőri hangnem vonatkozásában sem tudott megnyugtatóan állás foglalni, ezért a tisztességes, valamint az emberi méltósághoz való jog sérelme nem volt megállapítható. Mivel a rendőröknek nincs jogszabályi kötelezettsége, hogy az intézkedés alá vont kérésére felvételt készítsenek az intézkedésről, a Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmet ezen panaszával összefüggésben.

3) A Testület ezen intézkedés esetében is vizsgálta a rendőrök szolgálati fellépés módját, mivel a panaszos elmondása szerint többször kérte a rendőröket, hogy mutatkozzanak be, akik erre úgy reagáltak, hogy erre ők nem kötelesek, csak az intézkedés végén. Cs. főtörzsőrmester ráadásul csak akkor viselte a láthatósági mellényt és azonosító számot, amikor körbe fotózta a panaszos autóját.

a) A rendőrök előadása szerint az intézkedés megkezdése előtt bemutatkoztak a panaszosnak, aki a nevüket és a jelvéyszámukat többször is elmondatta velük, amit le is írt, aztán azt állította, hogy a rendőrök nem hajlandók megmondani, amelyet rögzíteni fog a feljelentésében.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet kellőképpen a jogbiztonság elve.

A panaszos állítása szerint a rendőrök azt mondták neki, hogy csak az intézkedés végeztével kötelesek bemutatkozni, ezzel szemben a rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy az Rtv. 20. § 82) bekezdésének megfelelően közölték a nevüket. **Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani egyéb bizonyíték hiányában, úgy foglalt állást kifejtettekkel kapcsolatban, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.**

b) A rendőrségi iratok szerint Cs. r. főtörzsőrmester és H. r. főtörzsőrmester a rendszeresített

bűnügyi technikus, helyszínelői ruházatban volt az intézkedés során és mindketten viseltek sapkát. H. r. főörzsőrmester viselte a korábbi leállítások miatt még a láthatósági mellényt is, amelyen el volt helyezve szolgálati jelvénye és a hímzett tépő zárás név kitűző is.

A panaszos az intézkedés alkalmával passzív, ellenségeskedő és kötekedő magatartást tanúsított, a személyi igazolványát is csak többszöri felszólításra adta át, ezért ezt hallva Cs. r. főörzsőrmester a szolgálati gépkocsiból haladéktalanul kiszállva társa intézkedését biztosítani indult, amely során a láthatósági átvető felvételére már nem maradt ideje a késedelem veszélyére tekintettel, így a szolgálati jelvénye a láthatósági átvetőn maradt a szolgálati gépkocsiban. Cs. r. főörzsőrmester öltözetén egyébként a szolgálati jelvényen kívül a többi ékítmény el volt helyezve. Miután a panaszos látszólag jogkövető magatartást tanúsított, Cs. r. főörzsőrmester visszament a szolgálati gépkocsihoz és felvette a láthatósági mellényt, mivel már nyugodtak voltak az intézkedés körülményei. Ezt követően Cs. r. főörzsőrmester az intézkedést láthatósági mellényben, amelyen jelvény, névkitűző, és rendfokozat el volt helyezve.

Az intézkedés során készített fényképfelvételeken egy láthatósági mellényt, egyenruhát és pilótasapkát viselő rendőr látható.

A Testület ehelyütt figyelemmel volt a III. rész A) pontjában hivatkozott a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és világítástechnikai felszereléséről szóló 14/2016. (V. 10.) BM rendelet vonatkozó rendelkezéseire.

Mivel a panaszosi előadásból is az következik, hogy Cs. r. főörzsőrmester csak az intézkedés egy részében nem viselt láthatósági mellényt és szolgálati jelvényt, amelyet egyébként a rendőrség azzal indokolt, hogy annak felvétele késedelem járt volna, hogy a rendőr megtegye a szükséges lépéseket az addig a panaszossal szemben ténylegesen intézkedő H. r. főörzsőrmester intézkedésének biztosítása érdekében. **Ezek alapján a Testület a korábban már felhívott de minimis szabály alapján nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.**

4) A panaszos kifogásolta, hogy a feljelentésről szóló nyomtatványt a rendőrök csak „nagy nehezen” rakták a panaszos elé a rendőrautó motorháztetejére, hogy azt a panaszos el tudja olvasni.

A rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy a szabálysértésre vonatkozó tájékoztatást a panaszos tudomásul vette, azonban a kapott tájékoztatást valótlannak, megalapozatlannak ítélte meg, és közölte H. r. főörzsőrmesterrel, hogy a cselekményét igen, de a szabálysértés tényét nem ismeri el, valamint semmit nem hajlandó aláírni. A rendőr közölte a panaszossal, hogy mivel a fix 10 000 forint helyszíni bírságot nem fogadta el, így ellene szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni, amely azt vonja maga után, hogy a fix bírság duplája kerül kiszabásra.

A panaszos a helyszínen a rendszeresített nyilatkozatot nem írta alá, a szabálysértés tényének jogosságát továbbra is vitatta, azt nem ismerte el. A feljelentéshez szükséges rendszeresített nyilatkozatot ki akarta venni H. r. főörzsőrmester kezéből, viszont azt a rendőr nem adta oda részére, hanem felolvasta. Eközben a panaszos folyamatosan közbeszólt, kötekedett, majd a nyilatkozatot nem volt hajlandó aláírni, valamint a személyes körülményeire sem volt hajlandó nyilatkozni.

A kapitányságvezető ezzel kapcsolatban a következőket rögzítette. 2019. február 7-én történt rendőri intézkedésnél a panaszos nem ismerte el a szabálysértést, a szabálytalan parkolást. Szabálysértési feljelentés esetén az intézkedő rendőrök egy rendszeresített igazoltató lapot töltenek ki, amely a szabálysértő személyes adatait, a szabálysértés elkövetésére vonatkozó

adatokat tartalmazza, valamint a szabálysértés elismerését, illetőleg a szabálysértő nyilatkozatát személyi körülményeiről (családi állapot, eltartott gyermekek száma, havi keresete stb.) amely nyilatkozat nem kötelező, a szabálysértési hatóság a büntetés kiszabásánál azt figyelembe veheti. A panaszos a szabálysértést nem ismerte el és személyi körülményeire vonatkozólag sem nyilatkozott, a helyszínen a rendszeresített nyilatkozatot nem írta alá. Szabálysértés elkövetésének el nem ismerése esetén a rendőr a Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján szabálysértési feljelentést tesz.

A fentiek alapján a február 7-i intézkedésnél nem készült olyan irat, jegyzőkönyv, nyomtatvány, szabálysértésre vonatkozó tájékoztató, amelyet a panaszosnak el kellett volna olvasnia, a rendőrségnek nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, hogy amennyiben a szabálysértés elkövetője cselekményét nem ismeri el, jegyzőkönyvet, írásbeli tájékoztatót kell készítenie, amelyet az intézkedés alá vontnak el kell olvasnia.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

Tekintettel arra, hogy a rendőrségnek nincs jogszabályi kötelezettsége írásos tájékoztató átadására szabálysértési feljelentés megtétele esetén, a Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a panasz ezen része tekintetében.

V.

A Testület elkészttség okán elutasította a 2018. november 25-én foganatosított intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt. Ugyanakkor megállapította a 2019. február 3-i intézkedéssel kapcsolatban, hogy a rendőrök közlekedési szabálysértés gyanúja miatt jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost, akinek igazoltatása is a közrend, közbiztonság védelme érdekében megalapozott volt. A Testület megállapította, hogy az egyenruhát viselő rendőrök nem mulasztottak, amennyiben azonosító jelvényüket nem mutatták fel, így nem állapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. A Testület úgy ítélte meg, hogy de minimis szabály alapján alapjogsérelem megállapítása nem indokolt, amennyiben a közlekedésrendészeti intézkedést foganatosító rendőrpáros egyik tagja láthatósági mellényt nem viselt. Ugyanakkor a Testület csupán a felek ellentmondó előadására támaszkodva abban a kérdésében nem tudott állást foglalni, hogy viseltek-e szolgálati jelvényt a rendőrök, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület a felek ellentmondó előadása és egyéb bizonyítási eszköz hiányában, abban a kérdésben sem tudott megalapozott döntést hozni, hogy a panaszos kért-e a sebességmérő eszköz által mért eredmény visszatekintését, és ha igen, ennek a kérésnek a rendőrök eleget tettek-e, illetve biztosították-e a panaszosnak a nyomtatvány átolvasását, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a helyszíni bírság kitöltése kapcsán.

A Testület álláspontja szerint 2019. február 7-én foganatosított intézkedést a rendőrök szabálysértés gyanúja miatt, megfelelő jogalappal kezdték meg a panaszossal szemben, és a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján jogszerűen került sor.

A Testület a panaszosi és rendőri előadásokra támaszkodva nem tudta maradéktalanul a tényállást felderíteni, arra vonatkozóan, hogy a rendőrök meggátolták-e a panaszost felvételkészítésében, illetve a rendőri hangnem vonatkozásában sem tudott megnyugtatóan állás foglalni, ezért az alapjogséremlme nem volt megállapítható. Mivel a rendőröknek nincs jogszabályi kötelezettsége, hogy az intézkedés alá vont kérésére felvételt készítsenek az intézkedésről, a Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmet ezen panaszával összefüggésben. A rendőrök szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület a korábban már felhívott de minimis szabály alapján nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, azzal kapcsolatban, hogy Cs. r. főtörzssőrmester az intézkedés egy részében nem viselt láthatósági mellényt és szolgálati jelvényt. Tekintettel arra, hogy a rendőrségnek nincs jogszabályi kötelezettsége írásos tájékoztató átadására szabálysértési feljelentés megtétele esetén, a Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a panasz ezen része tekintetében.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2019. június 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag